

ABSTRAKT

Medievistická studie *Litomyšl Alberta ze Šternberka* představuje určitou fúzi dvou historiografických přístupů. Regionálněhistorického a biografického, z čehož vzniká plastický a nevšední pohled na témata, která již byla v literatuře několikrát nastolena. Především jde o dějiny biskupství litomyšlského a jeho centra v podobě panství a rezidenčního města zdejších ordinářů. Autor se snaží na tuto problematiku pohlédnout skrze osobu Alberta ze Šternberka, významného císařského preláta-diplomata, jenž zastával úřad biskupa litomyšlského v letech 1364-1368 a 1371-1380. Aby však byla sonda komplexní, je třeba vnímat veškeré souvislosti jak z Albertova života, tak z geneze mladé litomyšlské diecéze. Z toho důvodu najdeme v první části práce pramennou analýzu vzniku a formování tohoto nového církevně-správního celku a v návaznosti na ní pak zevrubnou životopisnou studii Albertova politického života. Až poté se autor dostává k samotné problematice vztahu sledovaného preláta se svou diecézí a snaží se tento vztah hodnotit z několika různých perspektiv. Důvodem takto zdefinovaného přístupu je snaha vymezit se vůči přetrvávajícímu názoru, že byli litomyšlští biskupové doby Karla IV. (převážně vysoce postavení politici či úředníci) spíše „titulárními“ preláty než reálnými správci své diecéze. Na příkladu Alberta ze Šternberka se autor snaží poukázat na jisté nedostatky těchto závěrů. Sekundárním přínosem práce je pak široká sonda do regionálních dějin Litomyšlska druhé poloviny 14. století.

Klíčová slova: Albert ze Šternberka, biskupství, augustiniáni, klášter, městská správa, Litomyšl, 14. stol., město, středověk